

## ТРИДЕСЕТ И ОСМО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

## Комисия по труда и социалната политика

## СТ А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: Допълнително становище на главния прокурор по конституционно дело N 18/97 г., за установяване на противоконституционност и несъответствие на чл.47в от Закона за пенсиите с чл. 5, т. 1 и чл. 9 от Международния пакт за икономическите, социалните и културните права.

Пълният прочит на Международния пакт за икономическите, социалните и културните права позволява да се намерят аргументи за оспорване на допълнителното становище на главния прокурор по конституционно дело N18/97 година.

Посоченият чл. 5 т. 1 от Международния пакт, на който се позовава главният прокурор за обявяване на противоконституционност на чл. 47в от Закона за пенсиите, е изваден от контекста на Пакта като цяло. По-специално това се отнася до два текста от него, които определят същността на Пакта.

На първо място това е текстът от предпоследния абзац от преамбюла на Пакта, а именно: "... индивидът има задължения спрямо другите индивиди и спрямо обществото, към което принадлежи..."

На второ място това е текстът на чл.4 от Пакта, а именно: "...Държавите- страни по този пакт, признават, че при ползване на правата, предоставяни от държавата съгласно този пакт, същата държава може да налага на тези права само такива ограничения, които са предвидени със закон и то до толкова, доколкото това е съвместимо с естеството на тези права и единствено с цел да се осигури общото благоденствие на едно демократично общество."

Какво следва от цитираните текстове?

Първо, индивидът има задължения както към другите индивиди, така и към обществото, към което принадлежи, с оглед на това да се осигури общо благоденствие на демократичното общество.

Второ, държавата със закон може да ограничава правата на индивида, с оглед да не се накърняват правата на други индивиди и на общото благоденствие. А какво означава това благоденствие е посочено в чл. 11, т.1 на Пакта, а именно: "Задоволително жизнено равнище, включващо достатъчно храна, облекло и жилище, както и на непрекъснато подобряване условията на живот."

Законът за пенсиите е базиран на принципа на солидарността. Това дава възможност за сметка на ограничението на максималния размер на пенсиите на една част от пенсионерите - 160715 души, на друга, по голяма част от тях - 568273 души,, да получават към 31.01.1998 година пенсия с размер по- голям от този, на който биха имали право на базата на техния индивидуален пенсионен коефициент. Благодарение на съблюдаването на този принцип става възможно

да се отговори на изискванията на чл. 5, т. 1 и чл. 9 от Международния пакт.

Текстът на чл. 47В от Закона за пенсиите дава възможност да се поощри общото благоденствие на изграждащото се демократично общество в тежките условия на прехода. Когато общото благоденствие е силно ограничено и за голяма част от пенсионерите това е въпрос на оцеляване, се налагат ограничения в индивидуалното благоденствие на една значително по-малка част от пенсионерите.

Следва да се отбележи, че в становището си главният прокурор смесва две различни правни понятия: право на общественото осигуряване - определено в чл. 51, ал. 1 от Конституцията на Република България и размера на плащанията, чрез което се осъществява това право. В нормите на чл. 5, т. 1 и чл. 9 от Международния пакт, не се съдържат конкретни изисквания към общественото осигуряване, освен правото на всяко лице на социална сигурност. Всяка страна определя това със собственото си законодателство. Следователно позоваването на чл. 5, т. 1 и чл. 9 от Пакта и обвързването му с чл. 5, ал. 4 от Конституцията става излишно, щом е налице изричната конституционна разпоредба на чл. 51, ал. 1.

Нормата на чл. 47В от Закона за пенсиите не е в противоречие с изискванията на чл. 51 ал. 1 на Конституцията на Република България.

След проведените дебати и проведено гласуване, с 12 гласа "За", "Против" и "Въздържали се"- няма, Комисията по труда и социалната политика прие следното становище:

Искането на главния прокурор на Република България за установяване на несъответствие на чл. 47В от Закона за пенсиите със чл. 5, ал. 1 и чл. 9 от Международния пакт за икономически, социални и културни права е необосновано и неоснователно.

5.02.1998г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА  
КОМИСИЯТА ПО ТРУДА  
И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА

Светлана Дянкова